

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	
Évi ára	85 kr. (70 fillér.)
Három hónap	1 frt (2 kor.)
Védő postán:	
Évi ára	85 kr. (1 kor. 80 fillér.)
Három hónap	3 frt. (4 kor.)
Három hónap	4 frt. (8 kor.)

ELŐRE

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Zöldfa-utca, 32. szám.
Zöldfa-utca és Nagypiac-tér sarkán.
Felolószerkesztő:
KUN BÉLA.

Nagy lopás a pályaudvaron. — Sikkasztó ügyvéd.

Herek és kitartottak.

Nagyvárad, nov. 21.

A bírák, a tisztviselők, meg a tanítók most már ne panaszkodjanak. Nincs miért. Kenyeret kértek és kaptak — magyarázatot.

Ebben a szűk időben a megszorult pénzügyminisztérió többet ne várjanak. — Ezt is ur nagylelkűségől adta. Tartozni senkinek se tartozik vele. De most nyájas és leereszkedő, hát megmondhatatlan magyarizáni a parlamenti előadójával, hogy magyar tisztviselőnek miért kell koplalni ebben a magyar hazában, amely szoboravatások és más ünnepi alkalmak idején ápol és eltakar.

A magyarzat szép, szinte meghiható. A kormányzat elismeri a fizetésrendezésre vonatkozó kívánások jogosságát, de ennél többet aztán nem is lehet. A dolgozó embereket nem fizetheti, mert a milliókat a dologtalan herék költik el. A tisztviselők fizetésének fedezetére szolgál harmadszázszázmillió nagyobb felet túltengő bürokratizmus alatt azokat az elemeket ért a kormányzat, a melyeket a protekció és a herbertizmus ültetett állami hivatalokba. Szóval: a munkához nem értő és a munkától ősi jogon irtózó uri herék és uri elődök eszik el a munkás tisztviselők szája elől a kenyeret.

Ha ezt a vallomást a tisztviselők ügyefől elválasztjuk, úgy is rettenetes, ha attól nem vonakoztatjuk el, akkor is megdöbbentő. Ez a vallomás azt jelenti, hogy a magyar állam hivatalaiban csak minden második ember dolgozik. Azaz, hogy matematikailag így lenne. A vallóság még ennél is szomorubb. Mert a vallomás azt jelenti, hogy minden második ember nem is tud dolgozni. Hogy nem dolgozik, az csak a kisebbik baj. A nagyobb baj az, hogy nem tud dolgozni. Már

pedig a bürokrában nem igen mérlegelik az emberanyagot, nem vetik szigorú mérték alá a tisztviselők munkakészséget, az aktákat egyszerűen kiosztják. Csak úgy vaktában, akire kiosztódik az, vagy elintézi, vagy nem.

Már most tessék elképzelni, micsoda munkát végezhetnek ilyen körülmények között a mai szakhivatalainkban. És tessék lelkiismeretesen felelni arra: hallható, fejlődhetik-e olyan ország, amelynek huszonhét, vagy huszonnégyezer állami hivatalnokja közül tizennégyezer tudatlan és éppen azot, amelyet jól élvező hivatalos kötelessége lenne.

Hát ez tisztára Oroszország. De még ennél is rosszabb. Mert Oroszországba legalább osztite a kormány Ott nyíltan és leplezetlenül vaktádkodnak az állam tisztviselői. Ott a lopás is hivatali funkció, amelyért csak politikai vezekedés esetén jár egy kis szabóériai deportáció. Nálunk azonban civilizált felvilágosított hazudnak a kormányzó osztályok.

Es ezek az osztályok mégis leplezgettek odig ezt a gyalázatos visszaélést. Csak a kénszerűség sajtolta ki belőlük a szégyenteljes beismerést.

A kiigyezés. A gazdasági kérdések tárgyalására kiküldött magyar szakbizottság tagjai: Sztérényi József, Popovics Sándor, és Mezőssy Béla államtudósok, valamint Hendl udvari tanácsos, Orlik miniszteri tanácsos, dr. Lers osztálytanácsos a Budapesteni felkészített tárgyalások folytatása végett holnap reggel nyolc órakor Bécsbe utaznak, ahol a tanácskozásokat az osztályok folytatásával még holnap délután megkezdik. A magyar bizottság tagjai előrelátótlag csak két napig maradnak még Bécsben.

Kavarodás a költségvetés körül.

A villamos mű nem ad pénzt.

Hiba a kréta körül.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyvárad, november 21.

A költségvetés kérdése ehogyan sem akar rendbe jönni. Már egy párszor előtűnt a választás emelés rém, helyretörték a felbillent pénzügyi egyensúlyt, most már újból visszatért azonban a kísértet. Belányi Imre előterjesztése képezben, amelyből az tűnik ki, hogy a villamosmű nem adhat semmit a városi házi pénztára számára.

Az előterjesztés itt következik: A mai lapokból értesültem először, hogy a tegnapi pénzügyi szakbizottság ülésen a városi épületek világításáért járó 4500 korona a villamos mű költségvetéséből törölhető, viszont ellátmány a listán pénzárak közzétételére címen 22397 korvétellett fel a villamos mű kiadás rovására. — Mivel az összes lapok egyetemesleg olyképp kommentálják a kérdést, mintha az én véleményem alapján történt volna, szükségesnek tartom a tekintetes tanács szíves figyelmét felhívni arra, hogy e kérdésben megkérdözve nem lettem és a tegnapi tanács ülésen is egyedül arra nézve intétek hozzámm kérdést, valon leantartom-e továbbra is a f. év június hó 11-én Ragány János főszámvévő hozott indított beadványomban foglalt 208600 korona magán fogyasztóktól várható bevételt. Erre az időszámban, hogy ez a bevétel jóval nagyobb lesz, miután már 1904. szeptember 1-től 1906. szeptember 1-ig is 300000 koronát vettünk be magán fogyasztóktól, úgy, hogy a 26,8000 korona minimális bevételnek tekintendő.

Egyben vállaltam akkori költségvetésem adatait és rámutattam arra, hogy amennyiben ezen adatokon változtatás történik, a változtatás lesz azokért felelős.

Egyben javaslom a tekintetes tanácsnak, méltóztassék ezen fontos kérdésbe a felvilágosított véleményét meghallgatni.

A tanács bizonyára a villamos mű felvilágosított bizottságát, mielőtt döntés végett közzétételé elé vinné a kérdést.

Segítség! Rablók!

— Saját tudósítónktól. —

Bijeli rabló támadás.

Jó madarak a Szacsvoay-utón.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyvárad, november 21.

Lapunk egyik előző számában irunk már arról a modern banditákról, akik hely és foglalkozás nélkül csavarogva, utóbbi időben mind ésebben kerüld veszélyeztetni Nagyvárad följi életét.

Legtöbbnyire részeg emberekre vetik ki hálojukat. Szép szóval, kártyán vagy ivás közben fosztják ki adozataikat. De hogy a valmerő rablótámadástól sem riadnak vissza, arra példa egy belvárosi fiatal gazdálkodó esete.

Családi estéről ment hazafelé éjféltájban B. J. gazdálkodó. Újra vélemleni a Szacsvoay-után vezetett keresztül. Gyantatlanul haladt.

Ésrevette, hogy négy alak halad vele szemközt a templom felől, hogy jól éltözöttak voltak.

Ki akarta kerülni őket, de ellátták az utját, majd mikor hozzájuk ért, egyszerre, szó nélkül ráronantak. Megkapták a kezét.

— Pénzt! — kiadott egy közzelök.

B. J. nem merete egy maga fölvenni a küzdelmet a négy csavargóval, elkézdett kiáltolni.

— Segítség! Rablók!

A négy utonlól megbökökcent. A saroklór kopogást hallottak, erre eliramodtak az utón visszafelé a el-tintek a sötétben.

B. J. bement a Nemzetibe, ott elpanaszolta esetét. Semmije sem hiányzott, így nem is tett följelentést az ismeretlen csavargók ellen.

LEBOVITS és WEISZ egyedüli angol férfi divat szabó cég
NAGYVÁRADON, Fő-utca, Zárda épület.
a legfinomabb hazai angol és skót szövethülönlegességek nagy raktára. Telefon 151.

Orosz menekült.

Magyar nihilista.

Nagyváradra hozták.

— Saját tudósítókól. —

Nagyvárad, nov. 21.

Az éjszakai vonattal érdekes tolonc érkezett a szegedi rendőrség börtönébe. A felső-ausztriai Wels község küldte a toloncot, egy érdekes arcu, bizonyos fejű tizenkilenc éves fiút, aki azt állítja magáról, hogy őt Sanádi Jánosnak hívják és valószínűleg szegedi származású, bár egész bizonyosság nem tudja. A felső-ausztriai Wels község előjárása átiratából kitűnik, hogy a jámbor előjáróság Magyarországot nem ismer, mert az átiratot a „magyar tartományban” levő Szegedre címezte és az átiratban azt állítja, hogy az állítólagos Sanádi János nevű fiú ott a villák között csavargott, oroszul, lengyelül és németül beszélt, de „magyarnak” látszik, bárha a fiók egy árva szem sem tud magyarul. A tolonc egész regényt mond el az ő fidei sorsáról. Azt állítja, hogy szülei Szegedről Varsóba költöztek, ott ő még hat esztendőskorában orosz cigányok ellopják és aztán a cigányokkal vándorolt. Az országutakon nőtt fel erős ifjúr. Ott Oroszországban megismerkedett egyszer egy magyar iprossal, aki azt mondta a közbörg fiúnak, hogy őt nem Sándinak, hanem valószínűleg Csanádnak hívják.

A közbörg fiú azt mondja, hogy egy év előtt egy orosz nihilista szolgálja lett, akinek segítségével volt a dinamit gyártásában. Az ő gazdája egy napon elvázolt egy bombát rejtő kis ládikával hazuról s azóta nem látta. Másnap hallotta, hogy Moszkvában, ahol ők laktak, bombamerényeket követelt el. Az volt a gyantája, hogy ezt a merényletet a ő gazdája követelt el. E naptól kezdve nem volt nyugta abban a városban, sőt az országban sem. Elbujdosott előbb Lengyelországba, aztán Galliába, ahol nem volt maradás, mert ott ugys anyai a kolodus, csavargó, hogy egyik a másikól nem tud élni.

A szegedi rendőrség most nyomozza a rejtélyes világiáró tolonc életének körülményeit.

Mivel azonban a jelek arra mutatnak, hogy bihar megyei származású, legközelebb Nagyváradra toloncolják a szegely embert, hogy személyazonosságát és illetőségét megállapíthassák. Nem lehetetlen, hogy a nihilista csakugyan bihar megyei származású.

A megretírált koalíció.

Vádalahelyezés helyett — plakat-háború.

A megdicsőrt darabontok.

— Saját tudósítókól. — Budapest, november 21.

Ma tárgyalta a képviselőház kiküldött bizottsága a Fehérviry kormányt vád alá helyezésének kérdését. Hosszu listát terjesztettek elő, amelyben felsorolták mindazokat a bűnököt, amelyeket a darabont kormány követett el.

Hosszu beszédekben támadták a Fehérviry kormányt, amelyek ellen maga Kossuth Ferenc védelmezte meg a darabontokat azzal, hogy kimondotta miszerint a nemzeti kormány a darabontoknak köszönhető létét. A spanyolviszki forradalmárok hatátság védőbeszései után kimondták, hogy a Fehérviry kormányt nem helyezik vád alá, hanem plakatokon fogják megbélyegezni őket hazafurakulásként.

A plakatokat legközelebb kifogják ragasztani, hogy legyen min kagyma a koalíciók szobráluralom miatt keserűségbe fuladó országunk.

H I R E K.

Újs a megyeházán. Bihar megye törvényhatósági bizottság szombaton közgyűlést tart. Est megelőzőleg csütörtökön a törvényhatósági bizottság harmadik szakosztálya tart ülést a közgyűlés tárgyainak előkészítése céljából.

A szegényügyi bizottság megalakulása. A szegényügyi bizottság ma délután négy órakor tartotta alakuló ülését Rimler Károly polgármester előzete alatt a városház bizottsági termében. Rimler Károly szép beszéd kíséretében nyitotta meg az ülést, vázolvva a bizottság fontos szociális feladatát. Elzártsással fogadott beszéde után átadta a szót Kiss Dávidnak, akinek indítványára küldötte ki a törvényhatóság közgyűlése ezt a bizottságot. Ezután megválasztották a bizottság elnökét Molnár Imre jogakadémiai tanárt, alnökönt! Darvassy Lajos városi tanácsost s végül Vucskics Gyula beszéde után Rimler polgármester az ülést bezárta.

Aóhátrálatások megintése. A nagyvárad városi adóhivatal felhívást írt az ezekhoz az polgárokhoz, akiknek évi adó a huszonegy koronánál nem több, hogy kincstári adótorozásukat, valamint esedékes községi adó, utadó, vízhasználati díj, késedelmi kamat és egyéb költségeket, amelyeket november 15-ig be kellett volna fizetni.

nyolc nap leforgása alatt okvetlenül befizessék, hogy elkerüljék a végrehajtást.

Tanítók szervezkedése. A nagyszalontai református egyházkerület tanítói november 24-án délután kilenc órakor gyűlést tartanak Szabó Lajos elnöke alatt. A gyűlés ügye és szervezkedése, továbbá az elnök jelentése az 1906. évi november 18-iki országos bizottsági gyűlésről. A tanítók érdekes akcióra készülnek a fizetésrendezés érdekében.

Nagy lopás a pályaudvaron. A vasúti pályaudvaron ismeretlen tettes ellopotta Sándor Ákos főispáni titkárnak kissé használt, fekete bőr-pénztárcáját, melyben 4 darab 100 koronás, 2 darab 50 koronás és 1 darab 10 koronás bankjegy volt s ezenkívül a károsult főispáni titkár vasúti árcképes igazolványa, egy honvédszállados fényképe, továbbá egy női kézről Röntgen-felvétele, melyen aköz csontváza is látható.

A nőegyletek tea szuraja. Vasárnap, november 25-én tartják a nőegyletek rendező órái teaüzlakét. A szállításat tagjai közt ezúttal Károlyi Leonát és E Kovács Mariskát nyertek meg a nőegyletek közreműködésére. Károlyi Leona magyar népdalokat fog Bebe kisérte mellett előadni, E Kovács Mariska pedig szavallat-í vesz részt. A szurt az eddigiekől eltérőleg a Zóldfában tartják meg. A közönség nagy érdeklődéssel kíséri ezeket a rendezőül sikeres szórakoztató délutánokat.

A rendőrség felhívása. A rendőrség sajtóiródján a következő felhívást teszi közzé: Folyó hó 14-én délután 6 óráigban a katonai székéről egy 65 cm. hosszú, üres, sárga dísznőbőr táská, sárga rézgombokkal kiverve, sötét sárga vászonnal borítva a vasúti állomástól a huszár laktnagyvezető uton elvesztett, és uton felhívást a megtaláló, hogy haladéktalanul jelentsse be azt a rendőrképzőintézmény felé, különben egy hét tekintetű, mintha azt jogtalanul megának megtartani szándékolta volna.

Gyilkos vő. Szekszárdról jelentik: Szekszárdi határban Hecht János épületfaterkedő apása, Schimek Adolf ellen gyilkos merénylet követtek el. Tegnapi este az ablakon keresztül ráítotték Schimekre, akik arán ért a golyó. Halálukra szálították a szekszárdi kórházba.

Kabátolvaj csavargó. Tegnapi tizenkilencedikén éjjel Tóth Lajos malom-utcai korsmalhelyiségből Hegy úti szabóságéknak egy 50 korona értékű fekete télikabátot elűnt. A panasz folytán megijett nyomozat során megállapították hogy a kabátot Nagy Ferenc lopta.

sért 5 ízben büntetett napaszámos lopta el, kinek lakására a kabát elő is került. Tettest átadták a királyi ügyészségnek.

A feltételekgyűlés alosata. Szekszárdról jelentik: Bátaszéken Faidt József jómódú gazda tegnap a templom előtt háromszor ráított a feleségére és aztán önmaga ellen fordította a fegyvert. Tettenek oka szerelmi feltételekgyűlés.

Sikkasztó ügyvéd. Dr. Kúndika Antal pozsonyi ügyvéd ügyfeleinek kárán nagyobb összegű sikkasztások elkövetése után megszökött. A pozsonyi törvényesség kiadta ellene az elfogató parancsot és ma uton alapos a gyantú, hogy Budapestten tartózkodjék, megkereste a budapesti rendőrséget, hogy nyomozza ki és tartóztassa le.

Köpenécsi eset Makón. Tegnapi Makón országos vásár volt. Ott történt az a mulatságos eset. A piacra állottak a női konferenciások útrai. Vasárnap késő este, mikor a sátrakat bezárták, a kereskedők azok útráit egy emberre bízták. Új éjjel 12 óra körül egyik aradi és szarhöz kocsi nagy női grandevalló adóhajtást egy elágaszon előzött ur. Amint az éjjeli élt megállta, azonnali feljára tart. Az ur hideg nyugodtsággal eképpen szól hozzát:

— Én vagyok a cég főnöke. Sürögés szükségem van 6 darab női kabátba. A kúcsa nincs nálam. Nyissa ki kend valamiképpen az ajtót.

A egyszerű, becsületes ember az ur kívánságát szívesen teljesíteni és egy szeg segítéséggel szépen kinyitotta a sátor ajtaját. A főnök ur tényleg csak hat kabátot vitt el nehogy gyantú keltsen a sátorok útrájában, s a holmikkal elvezetett. Korán reggel az ur a nevezetes sátorba ment, ahol meg kérdezte, vajjon sikerült-e az éjszakai elvitt kabát előadása. Ezt főnök azt felelte, mert n főnök ur az éjszakai áratást egyelőre megfizetni. Képpeltes, milyen nagy örömet kellett ott az éjszakai főnök. Egymesen futottak a rendőrségre azonban az elvitt kabátokból, és a szállásmórról semmi információt nem tudtak. A rendőrség szigorú vizsgálatot indított.

Allam és egyház. Párisból jelentik Laverre és Fay-de-Moone kerületének számos községben megkezdtek az egyházak listaszámolását. A kormány nagy katonai intézkedéseket tett és a katonaságot mobilis tüdőgyógyász és muszerekkel látta el, hogy szükség esetén a templomokban előszákkal is behatolhassanak.

Legett község. Komáromból jelentik: Tegnapi délután a komáromi megyei Aranyos községben tűz ütött ki. Az erős szél következtében a tűz egy jobban elharapódzott s csakhamar a község nagy része, mintegy száz ház állott lángokban. A komáromi és a szomszédos falvak segítségére siető tüdőfogásznak

**HASZNOS ÉS ÉRDEKES
KLEIN TESTVÉREK**
vászón- és női-vat áruházaiban
Szent-László-tér, Hoidas-templom mellett.

Ingyen adunk egy 120 K értékű varrógépat, 21 K önköltségünk megtérítésével mindazon vendékek, akik, üzletünkben, bármily kis tételünkért is, 400 koronát vásárol. Őzsi szövetek, selymek, blous-kelmék, díszítési cikkek, szórakozó, vásárlású cikkek elmozdítottak nekünk vendékekben. Olcsó árúkat és megbízható kiszolgálásainkat nagyszámú vendégek igazolják. — Helyi és vidéki telefon 584.

Apró hirdetések.

- Aki** mint könyvelő, segéd, munkás vagy bármely más minőségben állást keres
- Aki** házat, földet, erdőt, szőlőt, cunaházot, hátrót vagy földet el akar adni, vagy línyeket venni
- Aki** tanítót, nevelőt vagy nevelőnőt, bonnet vagy nyelvmestert keres
- Aki** kereskedelmi cikkeire, ipari termék nyire vevőket keres
- Aki** ismereteket akar kötni
- Aki** előnyös üzleti összeköttetéseket akar kötni
- Aki** lakást bérebe akar venni vagy ki akar adni
- Aki** olcsó pénzkölcsönt akar felvenni
- Aki** közölni akar valakivel valamit (adományt vagy féltve menni)
- biztos eredményt** ér el, ha az

„E L Ő R E”

apró hirdetési rovatát igénybe veszi.

Kéveset kockázatlal és biztos sikerrel ér el

Próbálja meg! mert ha csak egy kicsit gondolkodik, okvetlenül rájön arra, hogy **ennek is van hirdetni valója**

Minden szó egyzari belkutatása csak **négy fillér.**

Szegényeknek és Államnékülő ingyen. munkásoknak

Kösz-zsir 6 kilós postacsomag 5 K 70. Könyvben legújabb nyomonban! 120 virsli, füstölt húsfélő, **halcsosorvak**, házikenyér, fűszer étek.

Külföldön főtt palánka, asztali borok csomaga stb. Gyomorbajoknak hársi, inni kapható: **STERN SÓMA-ÉRÉ, Nagyvárad, Nagypiac-tér.**

15 óra óta fennálló elpészeműhely mérték utáni megrendelések, ugymint mindenféle javítások jutányos áron gyorsan eszközöltnek, **Darvasy Károly, Színház-utca 4.**

Gyermek-kocsik

Fin- és leány-ruhák, öltönyök, gyermek fehérneműek.

Csoosmók-elegyek
Bazár-árak, játékok, kosszárak
olcsó árak, nagy választék

ld. STERN VILMOS-nál
Nagyvárad, Kossuth-utca 16.
(Volt rendőrségi épülettel szemben.)

Üzletáthelyezés.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy üzletemet **Nagy teleki-utca 10. dr. Grósz Menyhért** házába helyeztem át.

Ajánlom női divat ka'apjaimat a leggyorsrubból a legdiszesebb kivitelig, ugyszintén elfogadom női és férfi kalapok átalakítását igen szolid árak mellett. Raktáron tartok díszes sarkosorutakat is, melyet mesés olcsó árban bocsátok a nagyérdemű közönség rendelkezésére.

Kiváló tisztelettel:

Stester Julia.

NA GYVÁRADON, 1—10

Lapkihordók

keresetnek Nagyszalontára Jelenkezni lehet Fick Gáspár könyvnyomdájában Nagyszalontán.

„Orlási”!

óra és ékszer nagy raktár.

Legolcsóbb bevásárlási forrás

Ferderber Testvéreknél

Kossuth-utca, Bihar kávéházal szemben.

33 Flók-üzlet Zöld-u. Horváth cukrász mellett

Mindenkit meglepő olcsóság!

az **UTAY GYULA** és **TÁRSA** volt üzletben!

Nagyvárad, Bémertér, Molnár cukrászata mellett.

Ezen üzlet, mely csak hét hóig állott fenn, most teljesen feloszlik s az összes raktáron levő cikkek, ugymint **vásznak, férfi és női fehérneműek, mosó és divatcikkek, mindenféle pipere tárgyak, rövidárak, kifünő minőségű asztalneműek** és sok más hasonló cikkek

mesés olcsón elarusittanak!

Mindenkinek érdekében áll bevásárlásait ott eszközölni.

Ajánlja Gyvárosi mintára berendezett áruházában nagy raktáron levő **Női divat- és kosztüm-kelméket, blouz selymeket, vásznat, fehér-motit, olasz vásznak ill. csipkékben, szapségű vásznakban és asztalneműekben, ruhadíszekben, rövidárakban, nap- és esőernyőkben, varrokkellékekben a t. vevőkönzég rendelkezésére.**

Tiszta selyemtarot **jouponok** minden színben **frt 6 00.** Arany minőségéért szavatosságot vállalok.

Barna Jenő
női ruha és divatcikkek áruháza.
Fü utca (Veiszlovits-ház)

Ocasió! Szabott árak! **Ocasió!**

Karácsonyi vásár **November 25-én** veszi kezdetét.

Menyasszonyi kelengyék a legdiszesebb kivitelben.

Kész női felöltők,
Costüm szövetek,
Bluzok, szörmabóák,
Menyasszonyi kelengyék

Szolid kiszolgálás!

78

legolcsóbban

Flegman Armiu

áruházában

Nagyváradon,

Olaszi. Bémer-tér.

Szabott árak!